

Eerste ervaring met het gebruik van anti-marterscherm te

Angerlo

Steenmarter

tekening: Ed Hazebroek

Atlas van de Nederlandse zoogdieren

Van de Kerkuilenwerkgroep Nederland ontvingen wij via Dick Langwerden drie aluminium platen om de steenmarter uit onze nestkasten te weren. Deze platen konden worden aangeschaft door inkomsten uit het “Beleef de Lente” fonds.

Hoewel we de steenmarter een prachtig dier vinden dat zijn plaats in de natuur verdient ervaren we het als onplezierig als hij onze steenuilen- en kerkuilenkasten gebruikt. Hij gebruikt de kasten als slaapplek, latrine en zelfs als kraamholte, bovendien eet hij de aanwezige eieren en jonge uilen op. Laat hij de ratten en muizen maar opruimen!

Bij het ontvangen van de grote platen hadden we zo onze bedenkingen, is dat ding niet te groot en te wit! Schrikt het de uilen niet af?

Op twee plaatsen hebben we ervaringen opgedaan met het scherm.

*Anti-marter scherm bij de familie Siebelink te Angerlo
foto: Fred Balduk*

Allereerst bij de familie Seesink-Giesen op “Bregensgoed” te Angerlo.

Op 1 mei 2015 controleerden we hier de steenuilenkast, het vrouwtje van het broedpaar broedde op 4 eieren. Na het aflezen van het ringnummer van de dame hebben we haar via de vooringang weer teruggezet. Toen we op 1 juni terugkwamen lag er nog maar 1 verlaten ei in de kast. Al gauw geef je jezelf de schuld, er is altijd sprake van een risico – hoe klein ook - als je een wilde vogel in je handen neemt. Wat was er gebeurd? Op 18 juni bij het controleren van de kerkuilenkast kregen we antwoord. Bij het openen van de kast sprong een Steenmarter van 5 meter hoog uit de kast en

verschool zich in de kapschuur. Wij schrokken nog meer dan de marter. In de nestkast lagen de 3 vermiste eieren van de Steenuil. De marter had de eieren “gestolen” en op veilige hoogte bewaard voor slechtere dagen. Er werd dat jaar niet in de kerkuilenkast gebroed. In 2016 was de Kerkuil terug en had een succesvol broedsel, we konden het vrouwtje bij de kleine uilskuikens ringen. Half december wilden we uit “voorzorg” toch een aluminium plaat aanbrengen. We twijfelden! Misschien was het niet nodig, de uil had toch weer succesvol gebroed. Misschien zal zo'n grote plaat de uilen afschrikken? Na overleg met Karin en Gerjo, de boerin en de boer, besloten we het scherm te plaatsen. Het was hard nodig want bij het plaatsen van de ladder sprong er voor tweede keer een steenmarter uit de nestkast! Dit jaar 2017 waren er geen Kerkuilen op Bregensgoed. Waren de uilen toch geschrokken van de plaat? We denken van niet want we vonden het broedpaar (de vrouw was door ons geringd) terug in de nestkast van de burens op boerderij “Verel” op 1 km afstand. Het ligt meer voor de hand dat de uilen al in de herfst zijn verhuisd door aanwezigheid van de steenmarter.

Door onze tweede ervaring met de anti-marter plaat worden we gesterkt in deze gedachte.

Al eerder schreven we over onze “grijze dame”.

De Steenuil staat bekend als een rotsvaste broedvogel. De Kerkuil die bijna volledig afhankelijk is van een goede muizenstand leeft veel meer nomadisch dan ons kleinste uiltje. Hij is enigszins te vergelijken met de Velduil, die plotseling opduikt in goede veldmuisjaren. We denken hierbij aan het jaar 2014, vooral in zuidwest Friesland miegelde het toen van deze knaagdierdjes en de Velduil “miegelde” mee. Hoewel Kerkuilen “massaal” geringd worden is het aflezen van een uil toch heel bijzonder. Vooral het aflezen van een zelfgeringde vogel op het oude nest is een uitzondering. Onze oude grijze dame met nummer 5.351.448 vormt hierop een uitzondering. We ringden haar op 28-05-2002 bij de families Siebelink/Hendriks. Hier hebben we twee nestkasten vlak bij elkaar hangen. De uil broedde op 1 ei en 4 kleine kuikens, zij is dan minimaal 1 jaar oud. Tot onze verbazing is deze vogel haar broedplaats trouw. Van 2003 t/m 2006 lezen we haar iedere keer af op dezelfde broedplaats, zij lijkt wel een Steenuil! In 2007 en 2008 blijft de nestkast leeg, maar in 2009 is zij weer present en begint aan een nieuwe reeks van 2009 t/m 2017. Ieder jaar broedt zij succesvol, in 2012 heeft zij zelfs een tweede legsel. Maar in 2015 slaat de steenmarter toe! We vinden bij de controle 6 leeggegeten eieren. Onze uil begint na de schrik toch opnieuw in de tweede kast, ze laat dit nest in de steek waarschijnlijk zijn er te weinig muizen en moet zij zelf jagen. Zij kiest eieren voor haar geld. In 2016 blijft zij maar broeden op 11 eieren! We halen de eieren weg, maar op 1 december vliegen er toch nog jongen van hanenbalk naar hanenbalk.. We brengen half december een anti-marter plaat aan.

Op 31 mei 2017 broedt onze “grijze dame” van 16 jaar oud achter de plaat, zij voelt zich volkomen veilig en laat zich rustig aflezen.

Vogelwerkgroep van Stad en Ambt Doesborgh, Frans M. Stam.